

ТЕХНОЛОГІЧНА КОМПЕТЕНТНІСТЬ З БЕЗПЕКИ ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ

О.А. Телещак

Миколаївський національний університет ім. В.О. Сухомлинського

Сучасний етап розвитку освіти України характеризується активним впровадженням компетентнісного підходу до навчання, що сприяє інтеграції України в Європейський освітній простір. Компетентність визначається багатьма чинниками, оскільки саме компетентності, на думку багатьох міжнародних експертів, є тими індикаторами, що дозволяють визначити готовність молоді до життя, її подальшого особистого розвитку й до активної участі в житті суспільства .

Компетентнісний підхід до підготовки фахівців у ВНЗ полягає в набутті та розвитку у студентів набору ключових, загальногалузевих та предметних компетенцій. Вони дозволяють людині визначати, тобто ідентифікувати і розв'язувати, незалежно від ситуації проблеми, характерні для певної сфери діяльності.

Компетентності з безпеки життєдіяльності – це інтегрований результат навчальної діяльності студентів, який базується на сумі знань, отриманих у процесі освіти з питань безпеки життєдіяльності при вивченні спеціальних дисциплін та дисциплін психолого-педагогічної й фундаментальної підготовки, і виявляється у вміннях, необхідних для сучасного життя, готовності особистості діяти в різноманітних життєвих ситуаціях, здатність та готовність до досягнення більш якісного результату діяльності.

В структурі компетентностей з безпеки життєдіяльності можна виділити технологічну компетентність.

Технологічна компетентність з безпеки життєдіяльності являє собою систему наукових знань, інтелектуальних і практичних умінь, навичок, здібностей та готовності особистості до успішної взаємодії з техно-

ферою й забезпечує самореалізацію, самозбереження й самовдосконалення особистості в процесі життєдіяльності.

Технологічна компетентність передбачає володіння системою знань (зокрема щодо видів небезпек, небезпечних і шкідливих чинників життєвого середовища, захисних бар'єрів й алгоритмів запобігання небезпекам, синергетичних ефектів небезпек тощо), уміннями грамотно застосовувати їх в сучасних умовах, що дозволяє особистості реалізувати діяльнісний підхід в процесі взаємодії з елементами техносфери.

Зміст технологічної компетентності визначається такими її структурними компонентами:

1) система знань з безпеки життєдіяльності, валеології, екології, охорони праці, інформатики, яка характеризується комплексністю та динамічністю;

2) інтелектуальні та практичні уміння, що дозволяють безпечно застосовувати надбання науки та цивілізації в процесі життєдіяльності, сформованість способів діяльності людини при взаємодії з елементами техносфери;

3) освоєння цінностей, ціннісне відношення до здоров'я, життя, життєвого середовища;

4) високий рівень психічних процесів, важливі особистісні якості;

5) адекватна самооцінка, спроможність створення безпечних умов самовдосконалення, самоорганізації та самозбереження при взаємодії з техносферою.

Усвідомлення наявності та важливості технологічної компетентності з безпеки життєдіяльності, постійне самовдосконалення в цьому напрямку дозволить людині грамотно і гнучко застосовувати свої знання на практиці, досягати високого рівня безпеки перебування в оточуючому середовищі під час різних видів діяльності.